

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Ministerske krize.

Ker niso oni ogerski politikarji, katere je bil cesar poklical, da bi namestu Tisze prevzeli vlado, ali ne hoteli, ali ne upali se v današnjih prekritičnih položajih novo ministerstvo sestaviti, pozval je cesar zopet Tiszo nazaj in mu naročil, naj on zopet sestavi ministerstvo. Tisza je prišel na Dunaj in nove razgovore z Auerspergovim ministerstvom začel. On pa pravi, da se ne uda. Ustavoverci pa tudi pravijo, da se ne udade.

Sennyey je baje dejal, da njegov čas še nij prišel, ker njegov program je popolna preuredba vsega dualizma. Tej radikalnosti pa se menda višji krogi hočejo še ogniti za zdaj. Zatorej se s Tiszo dela še prav zadnji poskušaj. Cela ta situacija pa ima značaj začasnosti, provizorija. Kako kritično se vidi vse položje našim nemškim ustavovercem, to kaže naslednji članek necega ustavovernega državnega poslanca v graškej „Tagesposti“ od vtorka. On piše pod naslovom: „Ministerska kriza tu in tam“ sledeče:

„Stranski prostori poslanske zbornice so bili v četrtek in petek prošlega tedna natlačeni s poslušalci. Drugokrat so se možje tam sprehajali ter pušili, a zdaj so tam stale cele gručice mnogobrojnih poslancev, takih, ki sicer zmirom sede in se tlačijo okolo tega ali onega govorečega ministra. Da se ti tako resno drže, da so bolj prijazni drug drugemu, nego običajno, da radi govore o tem, kar nij zapečateneno z vradno tajnostjo, občevanje hudih opozicijonalcev mej soboj, vse to so znamenja, ki kažejo, da je položje napeto, ozbiljno, kritično. Dalje se tudi govori, da je Lasser sam dejal; da ako Majlath ogerskega mini-

sterstva ne sprejme, da tudi takrajno ministerstvo dalo ostavko — vse to kaže, da se lahko reči zasuknejo, akopram gotovo to nij še.

To je ravno težka, ozbiljna in opasna stran dualizma da avstrijsko polovico motijo in morda celo v nevarnost spravljajo dogodjaji na Ogorskem. Tisza kot političen značaj je vse česti vreden, a vendar je vodja one stranke na Ogorskem, ki je zvezi najmanj prijazna in z državo najmanj drži. On je Magjar od nog do glave, ošaben in zagrižen tlačilec Slovanov in Nemcev na Ogorskem, vedni sovražnik ne le daljnega razvijanja Deakove nagodbe, nego celo njenega daljnega obstanka.

„Trmoglavci kalvinec iz Debrecina je bil le sam sebi zvest, kajti le dva cilja je imelo njegovo uradovanje: da državno zvezo raztrga in avstrijski bankovni zaklad ogerski vladi služenege stori.“

Tako Nemec. Kjer so enkrat uže take razmere, tako mišljenje, take krize, tam nij prave stalnosti v politiki in če se je te dni s povratkom Tisze za enkrat akutna ministerska kriza podela, nihče nij porok, da se ne vrne vse ostrejše uže jutri ali v kratkem času.

## Talent in slovensko domoljubje.

(Konec.)

Boste rekli renegatje, da je vse uradništvo, ki vendar inteligenco v sebi skuplja, nasprotno povzdigi slovenske narodnosti. Počakajte! Ne vse; kar je starejših, ti so v vašem tabornji, ker ne znajo slovenski uradovati in ker ima vsak večjo ali manjšo družino vzdržavati...

Ali vendar štejejo tudi dosti uradnikov naših, ki se ne dajo pripogniti; se ve da to so po večjem ljudje iz mlajše dobe in jako

talentirani, o kojih si predstojniki nemara misle: naj uže zlodej ima njihovo politično mišljenje, ali treba je tudi delavcev uradnikov z večjim duševnim obzorom. Čakajte par let in videli boste, da se bodo ti mladi značaji posnemali in mlajše uradništvo bode s temi reklo: mi dajemo ljudstvu prava, torej odpravimo nepravo, ki se ljudstvu godi s tem, da mu pravo dajemo v nerazumljivej mu nemščini.

Na univerzah, koje naše dijaštvo pohajeva, obstaja namreč za nekaj časa neka dobra šola, imenoval bi jo šolo domovinske poštenosti, kjer naši mladeniči mej soboj blagoru domovine slovanske najlepše besede govore, ki brez hlimbe iz poštenih mladih prs prihajajo in ko pridejo zopet domu, jih povsod spremlja spomin na te dijaške čase in oni ostajejo zvesti idealom mladosti, ne upajo si na stran pogledati, ker jih rudečica srama polije.

Porečete: trgovski stan je naš! Da, ali neves; vaš je oni, o kojem velja: „das Komptoir ist mein Betthaus, das Geld ist mein Gott,“ vendar je naš dosti tega stana ki, akoravno v nemških šolah izgojen, vendar tudi idealno, duševno stran življenja goji, ki se celo ne vtopi v samej skrbi za „Soll“ in „Haben“, ne oziraje se zraven na... neko silo, dobro pomagalko.

Oni trgovec je vaš, ki je parkrat v Gradcu ali na Dunaji bil in z glavo, koja vsega, kar je videla, prebaviti nij mogla, domu se vrnil v bolj revne razmere ter začuden se zaljubil v tujino, trdeč: z nemščino se pride daleč in celo na Dunaj, ali dosti lukenj je najti v tem vašem najtrdnjšem ozidju; mlajši del trgovstva zapušča vas in najdemo šefa trgovca v kazini, pomočnika pa v čitalnici, ali

## Listek.

### Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

### Petnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Gospica Emilija!“ rekel je, „treba nij bilo, da bi bila katerega nadlegovala. Oče nebeški je sam skrbel za mene. Vsi zdravniki in vse strežnice v deželi bi ne bile mi storile ni polovico tega, kar mi je storila moja majhena deklica. Ko sem pred štirimi ali petimi leti pripeljal boso živalico v hišo, ko je v tej sobi ležala skoro za smrt bolna in sem jo po noči in po dnevi nosil v naročji, takrat nijsem mislil, da bode vrsta tako hitro prišla na njo. Oh, blaga gospica Emilija! takrat še sanjal nijsem, kako hudo me bode nebeški oče udaril, kako bodo iste nožice okoli letale in mi stregle, kako se bodo njene ročice v temnih nočeh

približavale in mi zglavje popravljale in da bodem moral po dnevi oprt na njeno rame okoli hoditi. Res! božja pota niso naša pota in njegovi nameni niso naši nameni.“

„Oh, ljubi strije Trueman!“ rekla je Jerica, jaz ne storim dosta za vas. Želela bi, da bi mogla vas zopet ozdraviti.“

„Drago dete! verujem ti, a to nij več mogoče. Dala si mi nekaj boljšega od telesnega zdravja. Da, blaga gospica Emilija“, pristavil je k slepi deklici se zopet obrnivši, „vam se moreva zahvaliti za vse prijetnosti, katere uživava. Jaz sem ljubil majheno ptičico a bil sem neumen mož in bi jo bil popačil. Vi ste vedeli bolje, kar njej in tudi meni najboljše hasne. Storili ste iz nje to, kar je sedaj: ponižno jagnje Kristovo, služabnico gospodova. Ko bi mi bil kdo pred šestimi meseci rekel, da bodem uboga pokveka in ves dan sedel v naslonjači, ter ne vedel, kdo bode za mene in za mojo ptičico prisluzil hrano, odvrnil bi mu bil, da bi take osode ne mogel potrpežljivo

prenašati, ali da bi nikakor ne ohranil pogumnosti. A od te deklice sem se nekaj naučil. Ko sem od mrtvuda zopet toliko okreval, da sem mogel govoriti in povedati, kako mi je bilo pri srci, bil sem ves vznemirjen, če sem mislil na svoje žalostno stanje, in da Jerica nema nobenega, ki bi jej pomagal. Vznemirjen in ves obupan sem vskliknil: „Kaj bodeva počela? Kaj bodeva sedaj počela?“ Tu mi je pošepetala na uho: „Dragi strije Trueman! Bog bode skrbel za naja.“ In ko sem pozabivši njene besede vprašal: „Kdo nama bode dajal hrane in obleke?“ rekla je zopet: „Oče nebeški bode preskrbel.“ In ko sem v svojej največji težavi bil neki večer poln bridkih skrbi za svojega otroka, ter sem glasno rekel: „Če jaz umrjem, kdo bode skrbel za Jerico?“ takrat je položila malička draga, ki sem jo mislil uže v njenej postelji, svojo glavico na mojo stran rekoč: „Ljubi strije Trueman! ko sem bila popolnem zapuščena in pahlena na temno ulico ter nijsem imela niti

v najhujšem slučaju to prikazen, da je pomočnik v obeh društvih vpisan, v kazini zaradi šefa, v čitalnici radi srca. In glejte, ti čitalniški mlajši trgovci niso neumneži, ker če bi to bili, bi jih šef zapodil; rabiti jih more in zaradi tega oko zatisne.

Pa ljudsko učiteljstvo vendar imamo! Tudi tega ne; kar je tega več se šolalo po gimnazijah, po lastnem trudu, kar intelekt večji kaže, gospodje renegati, to je naše. Ne bom to trditev dosti utemeljal, rečem samo: naše mnogobrojno časopistvo broji mej dopisniki in abonenti dosti učiteljev; bodi da so dopisi dobri, ali slabi, teh učiteljev-dopisnikov um se giba in kdor pero rabiti more, nij tolika duševna reva in naši časopisi nič ne dajo nagrade. In učitelji srednjih šol? Tu velja, kar sem gori o mlajših juristih pisal.

Ali vam čem še več na pr. o kmetu z zdravimi načeli in kakor Nemec pravi „gesundens Hausverstand“ povedati? Dosti za denes. Kaj pa sledi iz vsega tega? Vsaka nova ideja, ki je življenja vredna, potrebuje dosti časa do oživetvorenja. Prvi, ki se je oklepejo, niso najbolj duševno razviti ljudje; mej Nemci na pr. so Lessingi najpoprej tujo francosčino vrgli čez prag dežele, potem so to pametno misel drugi inteligentni Nemci prevzeli in potem, ko je bila ta misel od inteligence sprejeta, je drugo človeštvo reklo: zdaj je čas za nas. To je hoja idej bila in bode; naravna je ta hoja.

Pri nas Slovencih sta Vodnik in potem velikan dr. Preširen narodno idejo z gorečimi barvami zapisala na obnebe slovensko; pametnejši Slovenci so umeli in umejo brati to prikazen, neumneži pravijo, da to in kar je iz tega po nas potomcih izviralo, pomenja vojsko, kugo in bog si ga vedi kaj še. Pride čas, ko ne bode več ta ideja, ki goreče planti iz mladih, po večjem vseh in dosti starejših prs, strašilo ljudem, koje vaše pristaše vi gospoda renegate, imenujete in vidite, to je tolažba za zdajšnje trpeče narodnjaštvo, ki v najslabejših razmerah puške ne vrže strani, ki ravno zaradi zavesti, da broji domoljubna četa najbolj poštene in inteligentne in najboljše može in mladeniče izmed srednjega in kmetkega stanu trdo vstraja v pozicijah, umom in srcem oziraje se gori, kjer svetlo blišči ideal — domovinske ljubezni.

## O premenjenji občin.

Iz Notranjskega 16. febr. [Izv. dop.]

„Slovenski Narod“ od 6. t. m. je prinesel dopis „izpod Nanosa“, ki toži o velikih stroških, katere sedanje velike občine proučujejo ljudstvu in pripoveduje, da je neka tamošnja velika občina premotravala vprašanje, da-li bi se bilo mogoče in bolje, da bi se ta velika občina zopet razdelila v prejšnje manjše občine. Vaš list je pristavil k temu: „Ne sme se izpustiti višjih obzirov iz vida: „svoboda je draga“ dejal je velik državnik, a svoboda je!“ Kakor pa zdaj stvari stoje in kdor pozna sedanje občinske razmere, mora vendar v našem občini „pod Nanosom“ prav dati. Tudi deželni odbor je izprevidel, da sedanja občinska postava nij popolna; in uže štiri leta se v deželnem odboru, po občinah, in celo v deželnem zboru misli o novi občinski postavi, ki bi popravila pomanjkljivosti sedanje, ki bi delokrog občine razširila, ljudstvu toliko stroškov neprizadejala in sedanjemu času ustrezala. Veliko se je govorilo o razširjenji delokroga občin in tudi predlagalo; dovolilo se je občinam zdravstveno policijo, izvrševanje stavbenega reda, sodelovanje pri vojaškem novačenju itd., vse zato, da bi se občini izkazala dobrota, država pa da bi kaj prihranila. Posebno so bili nekateri okrajni glavarji v tem proti občinam jako radodarni in so svoje dobrote zavijali v krilo „razširjenja občinske avtonomije“. Kaj pa da, lahko je umeti, da ti gospodje občinam radi prepuščajo sitna dela in da bi jim še nekatera druga iz srca radi privoščili, se ve da, vedno proti temu, da bi število uradnikov pri okrajnem glavarstvu vedno taisto ostalo in da bi njim v vseh teh zadevah, kot prepostavljenemu uradu, ostala zadnja beseda.

Vprašam pa, kak dobiček imajo občine od tega, v koliko se jim avtonomija razširi, kaj si država prihrani v tem, kako se ljudska svoboda s tem množi?!

Korist od tega imajo samo okrajna glavarstva, oziroma njih uradniki, katerim se s tem veliko dela prihrani. S tem se da pojasnovati tudi gorečnost, s katero je lansko leto v deželnem zboru govoril nek okrajni glavar za razširjenje delokroga občin, se ve da, po obstoječem načinu.

Uže kar se je poslov občinam dozdal dalo pôtém „prenesenega delokroga“, pomnožila so se občinska bremena in ona davkoplačevalcev

na neverjeten način in vsako novo odkazanje poslov bi to breme še pomnožilo, akopram bi se o tem nič drugega ne doseglo, nego da bi okrajni glavarji imeli manj opraviti.

Toda na podlogi sedanje politične upravne ustave se temu zlu ne da odpomoči. Deželni odbor naj novo predlagano občinsko postavo še tako pili in krpa: zastoj se bode trudil; k večjemu bode kaka palijativna sredstva in polovičarije na dan spravil. Ako se hoče zlo s korenem izruti, mora se rabiti radikalno sredstvo. Ne občine same bi se morale reformirati: nego ves sedanji politični administracijski aparat bi se moral predrugačiti od glave do nog.

Sedanji sestav deželne vlade, okrajnih glavarstev itd. proučuje državi ogromne stroške; a občine stroškom, katere jim sedanje sestavljenje proučuje, kmalu ne bodo kos.

To načelo bi se dakle moralo popolnem zlomiti, popolnem nov sistem bi se moral uvesti, sistem, ki bi dal narodu zares svobodo in avtonomijo, in ki bi mnogo hranjenja vzmožil.

To bi se le s tem dalo doseči, da bi se i deželne vlade i okrajna glavarstva razpustilo in bi se oskrbovanje poslov izročilo deželnemu odboru, ki bi se za silo lahko pomnožil; poslove okrajnih glavarstev pa naj bi se izročilo okrajnim občinam, kakor v drugih deželah uže obstoje.

Ta ideja nikakor nij nova; da se da izvesti, nam priča pogled na Ogersko, kjer je politična deželna administracija postavljena na zelo tako podlago.

Pa ne samo na Ogerskem, tudi po drugih evropskih državah ta princip vlada. Pri tem načelu se zares lahko govori o občinski avtonomiji, o prihranjenju.

Na Švicarskem n. pr. je princip samouprave konsekvantno izveden, a vendar so Švicarjem i relativno i absolutno naložena najmanjša bremena, in je tam javna pravica popolnem čista. . . .

Nij tedaj čuda, ako občini „pod Nanosom“ sedanji sistem ne godi, in si ona želi časov nazaj, ko so bile občinske terjatve majhene, dočim se zdaj avtonomija občin z njihovimi stroški ne da primerjati. O.

prijatelja niti ležišča, poslal mi je nebeški oče vas. Če tedaj vas vzame k sebi in mene ne pokliče precej za vami, poslal mi bode katerega človeka, ki bode skrbel za me ta kratak čas, katerega še imam živeti.“ Potem, blaga gospica Emilija! sem nehal tožiti in skrbeti. Njene besede in blagoslovljeni nauki svete knjige, iz katere mi vsak dan glasno čita, so se mi vtisnili v srce, in sedaj sem miren. Često sem mislil, da če bodem živel in ostal krepek, mora Jerica hoditi v šolo, ter se pridno učiti, ker temu je naravno udana in se lahko uči. Nestrpeljiva mi je bila misel, da bi ona, tako slabotnega života morala težko delati, da bi si zaslužila vsakdanji kruh; zdi se mi, da za to nij ustvarjena. Nadejal sem se, da jo bodem odraslo videl kot učiteljico; a sedaj ne tarnam več zaradi tega. Vem, da jej bode to vse v največjo korist, drugače bi se ne bilo zgodilo, kot sama pravi.“

Ko je nehal govoriti, pogledala je Jerica, ki je bila obraz položila na njegovo ramo, po

konci, ter je pogumno rekla: „O, ljubi strije Trueman! zdi se mi, da lahko delam, kar koli si bodi. Gospa Sullivanova pravi, da prav dobro šivam in lahko bodem šivilja ali pa narejalka lepega modnega blaga za lišp. To nij nikakor težko delo.“

„Gospodine Flint!“ rekla je Emilija, „kaj bi mi vi izročili svojega otroka, ko bi bili poklicani od njega? Kaj mislite, da bi bila pri meni dobro zavarovana?“

„Blaga gospica Emilija!“ rekel je Trueman, „ali bi se nadejal, da je pri angeljnu dobro zavarovana? In dosta drugače bi ne bilo, ko bi prišla pod vaše varstvo?“

„Oh, ne govorite tako,“ rekla je gospica Emilija, če ne, me ustrašite, da bi mogla zadostiti tako vzvišenemu zaupanju. Predobro vem, da sem pri svojej slepoti, bolehosti in neizkušenosti skoro nezmožna, da bi odgojevala otroka, kot je Jerica. A ker se vam dozdeva, da sem jo doslej dobro učila in ker ste tako dobri, da mislite bolje o meni, nego

sem vredna, prepričana sem, da bode vsaj verovali, da odkritosrčno želim koristiti jej. Če vas količkaj tolaži vedeti, da bodem, ko bi vi umrli, Jerico z veseljem vzela k sebi ter skrbela, da bode dobro odgojena in da vse svoje žive dni bodem zanjo skrbela in jo revščine varovala, zagotavljam vam sveto in slovesno (in tu je položila svojo roko v njegovo), da se bode to zgodilo in da bodem po svojej najboljši vednosti in vesti skušala jo osrečiti.“

Jerica je hotela najprej skočiti k Emiliji in jo objeti; a tega nij storila, ker je zapazila, da se je Trueman jokal kot otrok. Še isti trenotek je počivala njegova tresoča se glava na njenih prsih in njena roka mu je brisala debele solze, ki so mu v oči stopile. To je bila lahka naloga, kajti bile so solze veselja. Predlog je bil tako popolno nepričakovan, da se mu je zdel le prebliščeča nada, da bi se nanj smel zanašati. Po kratkem pomolku mu je šinila misel v glavo, ki mu je

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 14. februarja.

O notranji dnevi politiki naše monarhije govori naš današnji prvi članek.

### Vnanje države.

**Angleški** minister vnanjega lord Derby je francoskemu poslaniku dejal: Mi moramo skušati, da bode Rusiji mogoče uže potegniti meč zopet v nožnico vtekniti. — To bode težko šlo, kakor nij šlo Srbijo od vojske odvrniti.

**Italijanska** vlada je prepovedala uvažati živino iz Anglije in Nemčije v Italijo zaradi živinske kuge, ki se je po nekaterih krajih onih dežel pokazala.

## Dopisi.

**Iz Vidma** na slov. Štajerskem 11. febr. [Izv. dop.] Dosti se v zadnjih dneh sicer nedolžno ime „Žvokelj“ po našem časopistvu sliši; mož hoče po načinu, kako snubi, ali gorenjskemu „če me češ, pa te čem“ varijantov išče, in po načinu kako tujščino povzdiga na škodo našega rodnega slovanskega jezika, — do velike slave priti: naj še jaz kamen do te slave — podam. Kompetiral je ta „Žvokelj“ tudi za Videmsko šolo in svojo prošnjo se strašno emfazo mej drugim tudi s tem podpiral, da je sodelavec „Laibacher Schulzeitung“ To sodelavstvo je za sprejem učitelja mero-dajnim možem tako strašno imponiralo, da so rekli: bog, Žvokeljna si nadaril s prevelikim duhom, on piše pa v le malo ljudem dosegljivo „Schulzeitung“ v Ljubljani; tak ženij še nij za nas, naši otroci bi prepametni postali in „Laib. Schulzeitung“ imela bi potem preveč „sodelavcev“, adijo gosp. Žvokelj! In popustili smo ga Ribničanom, ki so vendar dozdej vedno vrli narodnjaki bili, ne?

**Iz Ribnice** 12. febr. [Izvirni dop.] Morda si bode g. Žvokelj, predsednik nemčurskega učiteljstva v Ribnici, katero do kolkca hvala Bogu samo iz enega uda — predsednika obstoji, zopet mislil: gotovo uže zopet mene kak narodovec obira. Da, dobro, pa ne obira! Namenil sem se le slovenskemu občinstvu nekatere črtice o značaju te osebe spregovoriti. Pa, da ne bom prevelikih ovinkov delal, začnem koj, brez slabega namena. Vidite, to je tako! Nedavno je bilo, morda se bode g. Žvokelj še spominjal, ko sem ga obiskal in mej raznimi pogovori prišla sva tudi

o Slovencih, slovenskih časopisih itd. v pogovor. Prašal sem ga, je-li naročen na kak slovensk list. „Da, „Slovenski Nar“ berem tam pri Logarji“ ali kje je rekel, (če ga je potem g. bral, vé nemara samo on, brž ko ne ga nij, morda ga je katerikrat videl, ko je prišel po par „gefüllte“ k Logarji. Videl sem pri njem tudi „Weltblatt“ in ga vprašal, kake „nature“ je list, ker do takrat ga nijsem še bral. „Da, za me je, ker je s Slovani“ se je gospod odrezal (če je potem tako bilo, ne vem, ker ga nijsem vsega prebral.) V primeri s sedanjim obnašanjem, kaže to čudno spremembo Žvokeljnovu. Naj vedo njegovi švabski bratje, kakega junaka so dobili v tako kratkem času: da po vetru plašč obrača pravijo, ker fant se nij vedel nič kaj dobrega izraziti pred menoj, za kar sem ga vprašal; dasiravno se mene nij bilo treba nič bati. Takrat pred menoj je bil Slovan, sedaj je postal Švab. In ko bi morda zopet ga kdo obiskal in ga po takih rečeh povprašal, bi bil morda zopet Slovan. Kar tako nij hotel povedati, da je nemčur, zato je bolj mazal in mečkal besedo. Ravno takrat je tudi bilo, ko se je Ž. pred menoj hvalil, da je spisal neki spis v „Schulztg.“, ko sva so ravno nekaj o zgodovini menila, v katerem je prav „die Nichtreal-gymnasialschüler“ dajal, da se ne znajo zgo-lovine učiti? Tega ravno ne potrdim gospodu učitelju. Sam bog vé, kako se je gosp. Žvokelj sam učil. Kar se zgodovine tiče, se gimnazijci uže sami znajo učiti in ne bodo čakali na neslane spise, katere bode gosp. Žvokelj s svojo „Ajiram“ v „Schulzeitungi“ objavljaj. Če je potem učiteljče res kaj pisalo o tem, ne vem, ker dotičnega spisa nijsem čital. V dalje razgovore o tej stvari z g. Žvokeljnom opustim, ker so premalo važni. Naj čestiti bralci sami premišljajo vrli značaj nemčurčka Ž.

To naj bode par besedic prijatelja gosp. Žvokelju v svarilo, naj sedanjost pot popusti in naj rajše kaj pametnega v kak slovensk list spiše, pa le ako se bode poboljšal in ostal Peter skala; če pa meni sedaj to, sedaj ono klobasati, ga Slovenci ne potrebujemo. Zdej pa brez zamere, prijatelj!

## Domače stvari.

— (Najbolj težavno mej vsemi časnikarskimi uredništvii) v celej Avstriji — tako se nam piše — je zdaj uredništvo „Laib. Schulztg.“, odkar ga je ribniški

učitelj g. Žvokelj s svojim „Liebesbriefom“, ki ga jej je v podobi uvodnega članka pod naslovom „zur sprachenfrage in Krain“ poslal, tako mistificiral. Odslej so uredniki primorani, da bi se jim zopet kaj tacega ali enacega ne pripetilo, vse članke, ki jim jih nemškutarski šumašterčki pošljejo, najpred: naprej in potem pa nazaj brati! Torej velikansk trud! Vsled tega gospodje Sima, Gariboldi in Linhart tega hudomušnega Žvokelja neki na strahovite načine proklinjajo in prav imajo, ker take jim še nij dozdej nihče zasolil.

— (Od Male nedelje) pri Ljutomeru se nam poroča, da je na ondoto šolsko vodstvo došlo od ces. kr. okrajnega glavarstva vprašanje, katere slovenske Lapajnovne knjige se rabijo. Kdaj je postalo c. kr. glavarstvo šolska gosposka? Ali pa so morda učitelji postali c. kr. služabniki? Ali pa so bile morda g. Lapajnovne knjige politično-nevarne?

— (Obsodili) so porotniki predvčerajnjem osemnajstletnega fantina iz Studenca pod Ljubljano zaradi hudodelstva poboja na sedem let teške ječe. Državni pravnik je plediral na umor.

— (Prebrisana žena.) Piše se nam: V ponedeljek je bila pri obravnavi pred porotniki prouzročila stara ženska, ki je bila za pričo, veliko smeha med porotniki in drugimi navzočimi. Ko jo sodnik vpraša, koliko je stara, odgovori: Ja, gospod, onidan nejsem prav povedala, ko sem rekla, da sem stara 58let; sama nijsem prav natanko vedela, sem šla pa gospod fajmoštra vprašat in so rekli, da sem stara dva manj kot šestdeset.

— (O ni fantini,) ki so zadnjič, kakor smo uže poročali na Gaštanji pri Kranji pretepali se, sprli so se zadnjo nedeljo v Drnlovki mej soboj, in težko poškodovali dva najhujša pretepevalca. Kakor pripovedujejo, bila sta grozno poklana. Umrl do sedaj nij še nobeden.

— (Izgubil) se je vendar eden delavcev trbovljanskega premogokopa, ki je pečal se z izkopavanjem zasutih trupel pri Zidanem mostu. Ker je vse popraševanje in iskanje po njem zastonj, sme se misliti, da je tudi pod plazom dohitela ga strašna smrt.

— (Maškerada) Sokolova v ljubljanskej čitalnici na pustni vtorek je tako glede elegance, kakor tudi glede izredno velikanškega števila udeleževalcev sijajna bila in zo-

dvombe pomnožila; in izrazil jih je tako-le: — „Blaga gospica Emilija! kaj pa vaš oče, gospod Graham! ta je čudovit mož in ne več mlad; bojim se, da mlade deklice ne bode rad gledal v svojej hiši.“

„Oče moj je z menoj potrpežljiv,“ odvrnila je Emilija. Ne bode se ustavljal namenu, ki mi je tako zelo pri srci; tudi sem se Jerice tako privadila, da mi bode v preveliko korist in tolažbo. Upam, gospodine Flint, da se bode vsaj nekoliko ozdravili in prišli k moči ter živeli še mnogo let; da pa vas Jerica nikakor naj ne skrbi, rečem vam pri tej priliki, da bode našla pri meni novi dom, ko bi jaz vas preživela.“

„Oh, blaga gospica Emilija!“ rekel je stari mož, „moj čas je iztekel, to prav dobro čutim; in ker jo hočete vzeti v svojo skrb, imeli bode prav kmalu priliko za to. Pozabil nijsem, kako mi je težilo srce, ko sem, pripeljavši jo v hišo, mislil, da morebiti nijsem pripraven, da bi skrbel za tako mladega

otroka in da nemam premoženja, da bi zagotovil nje blagostanje. Takrat ste vi, gospica Emilija, ali še pomnite, mi rekli: „Storili ste popolno prav; oče nebeški vas bode blagoslovil in vam poplačal.“ Od onega časa sem šestokrat mislil, da ste mi resnico prerokovali in da so vaše besede bile besede nebeskega očeta, za kar sem je uže takrat držal. In sedaj vi pravite, da hočete isto storiti. Če vas Bog vdari, kot je mene vdaril, prišel bode čas, ko vam bode otrok z ljubeznijo in skrbljivostjo vse povrnil, kar ste mu vi storili. — Jerica!“

„Nij je tu,“ rekla je Emilija. „Slišala sem jo iti v svojo sobico.“

„Uboga tičica!“ rekel je Trueman, „ničesa noče slišati o tem, da jo morem zapustiti. Žali me le misliti na to, kako kmalu bode vroče solze točila za svojim starim strijem ter bitko tožila. Pa, dobro, dobro! Mislim sem jej reči, da vam naj bode zmerom dober otrok; a nadejam se, da to bode, če

jej jaz tudi ne ukažem; tudi jej lahko to drugokrat povem. Zdravi in z Bogom, blaga gospica! (Emilija je namreč bila vstala, da bi odšla in sluga Jurij jo je čakal pri vratih), če vas več ne vidim, spomnite se, da ste starega moža tako osrečili, da na tem svetu ničesar več ne želi, in da vas umirajoč blagoslovi in da bode prosil, naj vam Bog zadnje vaše dni podeli toliko miru, kolikor ga je sedaj meni podelil.“

Ko se je bil ta večer Trueman uže vlegel in mu je Jerica bila uže prečitala odlomek svetega pisma, poklical jo je k sebi ter jo je prosil, naj glasno čita priljubljeno mu molitev za bolnike, kar je bila zadnji čas po gostem storila. Pokleknila je tik postelje ter mu je, izpolnivši prošnjo, molila s slovesno in ginljivo gorečnostjo.

„Sedaj pa, ljubček moj! molitev za umirajoče. Kaj nij neka taka molitev v tvojej knjižici?“

(Dalje prih.)

pet pokazala, da kaj jednako velicega nobena druga družba izvesti ne more. Popis jutri.

### Razne vesti.

\* (Voda na Dunaji) vedno raste, tako da so poslopja ob Donavi v spodnjih delih uže pod vodo; dežuje dan na dan in marsikaterega človeka je te dni voda prišla buditi.

\* (Visok dedič.) V Bekeši na Ogerskem je te dni umrl vojak Knaifel, ki je bil uže nekaj časa doma. V oporoki je zapustil cesarju 10 gold. a. v. Okrajna sodnija bode po ministerstvu notranjih zadev cesarju o tem poročala.

\* (Velikanska nesreča) se je zgodila v Ahmedabadu blizu Kalkute. V fabriki za smodnik (pulfer) se je vnelo, raztreščilo poslopje in 50 ljudi ubilo a več kot 1000 ranilo.

\* (Obesil) se je v Zagrebu v tuškanskem gozdu nek policaj Mile V., ker ga je magistrat iz službe dejal, akoravno je dvajset let služil. Bil se je nekaj malega pregrešil in v preiskavo, prišel po kateri se mu je služba vzela. Ker si nij upal druge dobiti, se je obesil.

\* (Zmaga ljubezni.) Na južnem Francoskem je imel bogat gospod lepo hčer, katera se je v nekega navadnega mornarja zaljubila. Oče je močno zabranjeval to ljubezen in odvrnil ženitev. Zaljubljena sta se skrivaj zmenila, naj mornar odpotuje za tri leta po širokem morju, mej tem pa je mlada gospodična mnogo bogatih ženinov zavrgla ter ostala neomogućena. Nekega dne se predstavi očetu gospodične mlad, od solnca ogorel prijazen mladenič; oče ga nij poznal, ali on je povedal, kdo je in je snubil njegovo hčer ter pokazal veliko dedščino, katera je njegova last, če mu hčere ne da, pa pojde v Ameriko, kjer mu je bila na ponudbo velika služba. Ko je oče neveste to videl, je bil zadovoljen, dal mu hčer in ženitovanje je bilo naglo. On je odbil vsako doto in celo še obleko. Njegova žena nij smela drugega k njemu prinesiti, razen srajce, katero je na sebi imela in še to je očetu po pošti nazaj poslal prvi dan po ženitovanju.

\* (Grozovit umor) se je pripetil pretekli teden na Francoskem. Urednik nekega

lista, de Fol po imenu, je pozval nekega kapetana pehoti v redakcijo, ker je sumil, da on njegovo ženo ljubi. Kapitan nič hudega sluteč pride, urednik skoči in ga zabode štirikrat z bodalom, stotnik razoroži grozoviteža, in ga nij dal zapret, ker mu je utekel. Ko stotnik na ulico pride, zapazi, da je hudo ranjen, njegovi vojaki so ga srečali in nesli v vojašnico, kjer so mu zdravniki prvo pomoč delili. De Fol pride domov, rani smrtno svojo ženo šestkrat in uteče, ves dan ga nijso našli, da si ga je policija skrbno iskala. Drugi dan poroči nek kmet, da leži na nekem stranskem kraju urednik de Fol mrtev z revolverjem v roki, glavo ima prestreljeno, zraven njega pa mlada ženska, tudi vsa prestreljena. Zvedelo se je, da je prav ta dan iz Pariza prišla, ter prenočila v istem hotelu, v kateri se je za en dan de Fol skril. Stotnik in gospe de Fol sta uže iz nevarnosti in je upanje, da ozdravita.

\* (Roparji v Italiji.) Pretekli teden, tako piše „Sicilia“, je šla močna straža lovcev nad roparje v gore; ob dveh po polu dne so zasačili roparje pri kosilu in sicer tri najbolj grozovite. Roparji zapazivši vojake, zgrabijo za orožje in vnel se je hud boj, padla sta dva, tretji je ranjen ubežal. Eden izmej ubitih roparjev je bil tako nevaren, da je vlada 2000 lir na njegovo glavo razpisala. Pri enem ubitem so se dobila še pisma, ker so pred malo dnevi pošto oropali.

### Javna zahvala.

Vsem, ki so pri veselici v J. Koširjevi krčmi 11. t. m. k znesku 6 gold. 72 kr., namenjeno tukajšnje šolske mladeži, kaj pripomogli, kakor tudi „Narodne šoli“, ki je za omenjeni denar mnogo učnih in učilnih pripomočkov poslali blagovolila, izreka v svojem in v imenu uboge šolske mladeži najtoplejšo zahvalo

Fr. Papler, ravnatelj.

Borovnica, 13. febr. 1877.

W. M. C. A.

13. februarja:

Pri Slonu: Rosenberger iz Gradca. — Razpet iz Postojne. — Schwilk iz Postojne. — Pri Mallet: Globočnik iz Železnikov. — Grün-

wald iz Dunaja. — Obreza iz Cerknice. — pl. Eisenbach iz Dunaja. — Cuculić iz Zagreba. — Wolt iz Pešte. — Luban iz Trsta. — Schober iz Dunaja. — Kribek iz Brna.

### Tržne cene

v Ljubljani 14. februarja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gl. 90 kr.; — reš 6 gold. 50 kr.; — ječmen 5 gl. 10 kr.; — oves 4 gl. — kr.; ajda 6 gl. 20 kr.; — pros 5 gl. 30 kr.; — koruza 6 gold. — kr.; krompir 100 kilogramov 4 gl. 30 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gl. 85 kr.; — špeh frišen — gl. 66 kr.; — špeh povojen — gl. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 15 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gl. — kr.

### Dunajska borza 14. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                              |               |
|------------------------------|---------------|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 62 gl. 45 kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 67 . 80       |
| 1860 drž. posojilo           | 111 . —       |
| Akcije narodne banke         | 835 . —       |
| Kreditne akcije              | 147 . 70      |
| London                       | 123 . 65      |
| Napol.                       | 9 . 88 1/2    |
| C. k. cekini                 | 5 . 92        |
| Srebro                       | 114 . 75      |

## Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista. (416—30)

## Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

## Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriške ceni.

Jedino le pri (53—35)

**Gabriel Piccoli,**

lekarnju, na dunajski cesti v Ljubljani.

## V najem se daje

zaradi družbinskih razmer v Krškem mestu, bizu železnice, **lepa hiša** z 11 sobami, 2 kuhinjama in jako dobro obiskovano **trgovino mešanega blaga** (Gemischtwaarenhandlung) z dvema prostornima magacinoma, primerna posebno za kupčijo s **produkci** (Produktenhandlung) in oblokanim vinskim hramom.

V najem se dajo tudi samo pritlični prostori s trgovino. Natančni pogoji se izvedo pri lastnici **Mariji Žark** v **Krškem**, kamor naj se blagovolijo pisma adresirati. (33—1)

## Hrvatska, moravska i sv. Ivanska

## vina

nova in stara, jako dobra in ne ponarejena, v vsaki kolikosti, se dobivajo v

lesni trgovini pod kapitelskimi vratmi br. 1 v Zagrebu pri

**bratih Arko.**

(24—3)

## Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30% znižati in ta je

## Kineškega srebra fabrikna zaloga

**H. Bettelhelma & Co.,**

Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer. ■

|                         | prej     | sedaj    |                         | prej    | sedaj    |
|-------------------------|----------|----------|-------------------------|---------|----------|
| 6 žlic za kavo          | gl. 3.50 | gl. 1.50 | 1 posodica za turški    |         |          |
| 6 navadnih žlic         | 7.50     | 2.75     | tobak                   | gl. 4.— | gl. 1.50 |
| 6 nožev za obed         | 7.50     | 2.75     | 6 mal. tas za sladkor   | 3.50    | 1.20     |
| 6 vilic                 | 7.50     | 2.75     | 1 posodica za maslo     | 3.—     | 1.50     |
| 1 vel. žlica za juho    | 5.—      | 2.50     | 3 korke s podobami      | 3.—     | kr. 90   |
| 1 „ „ mleko             | 3.—      | 1.50     | 1 par svečnikov         | 6.—     | gl. 3.—  |
| 1 moka skledica z žlico | 6.—      | 3.—      | 1 majolka za čaj        | 8.—     | 6.—      |
|                         |          |          | 1 posoda za olje i osot | 8.—     | 5.—      |

### Posebno za darila pripravno!

6 nožev, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo 9 gl. 50 kr. 6 vilic, 6 žlic, 6 žlic za kavo, 6 desertnih nožev, 6 „ vilic, 6 „ žlic, 6 postavcev za nože, vseh 24 komadov v elegantnem etuiju namesto gl. 26 samo gl. 9.75.

**Najnovjša pasta** za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljic gl. 1.20.

Jako lepe tase, majolke za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za pogrnene mize, girandole, posipalci za sladkor, čašice za jajca in garniture za jajca, posodice za zobotrebce, sponke za servijete itd. itd. Na vzunaj razpošilja se točno in vestno proti poštnem povzetku. Na zahtevanje dopošilja se tudi razločeni cenik brezplačno. (142—24)